

Ülevaade statistika peamistest muutustest ning ministeeriumideülese töörühma tegevusest

29. aprill 2021

Riikliku statistika jätkusuutlikkuse vaade

- Jätkusuutliku riikliku statistika tootmiseks on vaja praeguse eelarvega võrreldes juurde püsivalt ca 3,5 mln eurot aastas.
- Kriitilised tööd eelmise aasta lõpu seisuga on programmilise statistika osas 529 000 eurot. Selles summas ei ole arvestatud nõudlusega eksperimentaalstatistika järele.
- Peamine surve statistikaameti eelarvele tuleneb:
 - Põlvkonnavahtusest personalis
 - Põlvkonnavahtusest infotehnoloogias
 - Põlvkonnavahtusest andmeallikates
 - Eelneva kolme koosmõjust
 - Liikmesriikide kokkulepetest Euroopa Liidu tasemel (uued arengud ja kokkulepped strateegilisel tasandil), juba praegu teeme EL õigusaktide alusel statistikat ca 85%
 - Siseriiklikest vajadustest riiklike strateegiate koostamise ja täitmise jälgimise näitajate täiendavaks tootmiseks
- Selleks, et saada hakkama praeguse eelarvega, tuleb vähendada riikliku statistika väljundi mahtu 50%.

Suuremad statistikatööde arendused

- Rahva ja eluruumide loendusega seotud arendused
- Rahvamajanduse arvepidamise ja valitsemissektori rahanduse arendused
- Keskkonnamajanduses uued kohustuslikud väljundnäitajad
- EL ettevõtlusstatistika raammääruse rakendamine
- Põllumajandusstatistika reform EL tasemel
- EL sotsiaalstatistika raammääruse rakendamine
- Uus statistikatöö „Eesti 2035“
- Väliskaubandused teenuste statistika tootmise üle võtmine Eesti Pangast
- Registriandmete kasutusele võtmine töötasu ja ettevõtluse statistikas

Kõige kriitilisemad täiendavat rahastamist vajavad tööd 2021

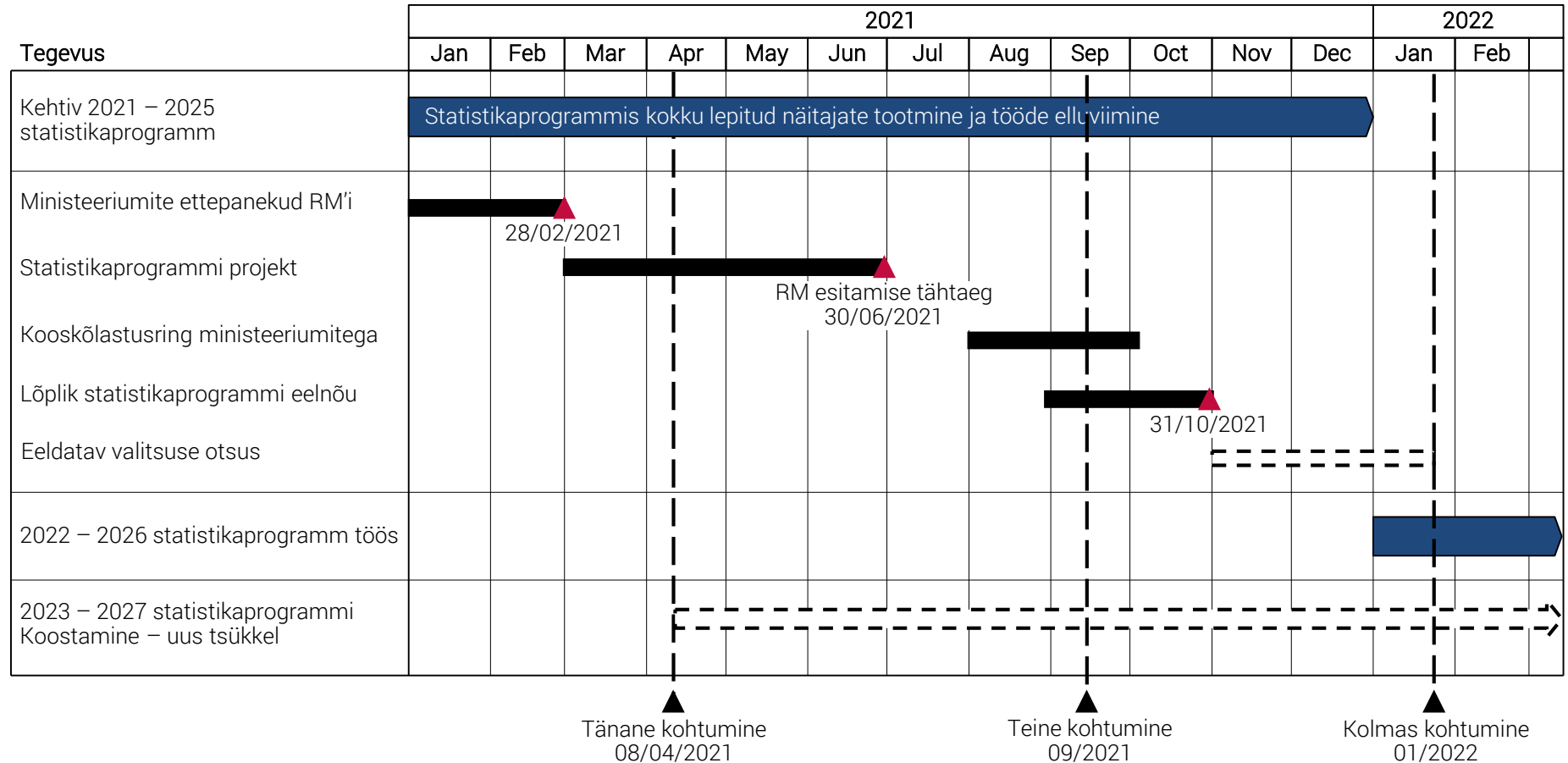
- rahvamajanduse arvepidamise ja valitsemissektori rahanduse statistikatööd 150 000 eurot
- keskkonna valdkonna statistikatööd 100 000 eurot
- energia valdkonna statistikatööd 100 000 eurot
- innovatsiooni statistikatöö 50 000 eurot
- eksperimentaalstatistika 500 000 eurot

2022+ on kriitiliste hulka lisatud ka uus statistikatöö „Eesti 2035“

129 000 eurot

...aga see nimekiri koguaeg täieneb juba EL direktiividest tulenevalt.

Ajakava 2022 – 2026 ja edasi statistikaprogrammi koostamiseks

Statistikaprogrammi kooskõlastamine/läbirääkimine

- Kuigi 5-aastane statistikaprogramm vaadatakse regulaarselt üle õigusaktina kord aastas, siis programmilise statistikatöö tootmise protsessist tulenevalt ei ole mõtet oma soove avaldada alles statistikaprogrammi kooskõlastamise etapis, sest:
 - statistikatöö tegemise ettevalmistused algavad tihtipeale aasta varem;
 - soovitava statistikatöö näitajate tootmiseks pole tehtud metoodilist arendust;
 - statistikatöö tegemine võib eeldada ajamahukaid infotehnoloogilisi arendusi;
 - statistikatöö tegemiseks ei ole võimalik riigieelarvest enam leida vajalikke rahalisi ressursse.
- Kutsume ministeeriume/riigikantseleid üles oma vajadustest kohe nende tekkimisel teavitama ehk aastaringelt, et saaksime leida mõistliku lahenduse.
- Lisaks jagame infot, et kõik statistikatööd ei pea olema kirjas kinnitatavas statistikaprogrammis. Statistikaametilt saab tellida ka programmiväliseid statistikatöid. Siis lepitakse statistikatöö tingimused kokku tellimuslepingus.

Riikliku statistika tööühm

- **Tööühma ülesanne on** valdkondlike statistikavajaduste varajane seire, vajalike nähtuste ja näitajate teadvustamine, erinevate valdkondlike arenguvajaduste prioritseerimine lähtudes õigusaktide väljatöötamise ja kehtestamise ajakavadest.
- Esindatud on kõik ministriumid ja riigikantselei.
- Lisaks on kaasatud ka Rahandusministeeriumi riigieelarve osakonna esindaja.
- Tööühma juurde luuakse vajadusel alatööühmasid sügavamad analüüsi vajavate teemade käsitlemiseks, nt praegu on tõstatatud regionaalse statistika teema.

Riikliku statistika töörühma aja- ja tegevuskava

Riikliku statistika töörühm kohtub vähemalt 3 korda aastas:

- Jaanuari teemad:
 - riigi eelarvestrateegiasse esitatav riikliku statistika vajaduse kokku leppimine
 - info vahetus uute vajaduste (sh EL tasemel), arenduses olevate statistikatööde hetkeseisu teemal
 - eelmise aasta riikliku statistika programmi täitmise kokkuvõte
- Töörühma tulemi arutamine kantslerite nõupidamisel
- Mai teemad:
 - järgmise 5 aasta riikliku statistika programmi projekt (ehk seis peale riigi eelarvestrateegia vastuvõtmist)
 - info vahetus uute vajaduste (sh EL tasemel), arenduses olevate statistikatööde hetkeseisu teemal
 - ülevaade jooksva aasta riikliku statistika hetkeseisust
 - alatöörühmade ülevaated, vajadusel uute loomine
- Ministriumitega kokku leppimine, mis kindlasti peaks olema ülejäämise 5 aasta riikliku statistika programmis
- Septembri teemad:
 - hakkame arutama ülejäämise 5 aasta riikliku statistika programmi
 - vastavalt vajadusest võib toimuda mitu kohtumist
 - info vahetus uute vajaduste (sh EL tasemel), arenduses olevate statistikatööde hetkeseisu teemal
- Vajadusi riiklikuks statistikaks saab ja tuleb Statistikaametiga arutada aastaringelt

Täna!

EESTI STATISTIKA

www.stat.ee

Tatari 51, 10134 Tallinn